

Nr 12.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862; given Stockholms slott den 19 december 1919.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas.

G U S T A F.

F. Holmquist.

Förslag

till

L A G

om ändrad lydelse av §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse
i stad den 21 mars 1862.

Härigenom förordnas, att §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 54.

I stad, där magistrat ej finnes, skall den för sådan stad särskilt tillsatta styrelse fullgöra de å magistraten ankommande bestyr och åligganden, om vilkas besörjande därstädes särskild föreskrift i lag eller författning ej meddelats.

Denna styrelse skall bestå av en kommunalborgmästare och minst två kommunalrådmän; dock att utan hinder härav i stad, som kommit i åtnjutande av stadsrättigheter före den 1 januari 1921, om stadsstyrelses sammansättning skall gälla vad i reglementet för stadsstyrelsen är eller varder stadgat.

Kommunalborgmästare tillsättes av Kungl. Maj:t bland de tre behöriga personer, som jämlikt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser därtill föreslagits av stadens vid stadsfullmäktigval röstberättigade invånare. Kommunalrådmän utses av stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, av allmänna rådstugan.

Reglemente för stadsstyrelse utfärdas av Kungl. Maj:t efter därom av stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, av allmänna rådstugan upprättat förslag.

§ 56.

Ledamöterna i drätselkammaren utses, ibland kommunens röstberättigade medlemmar, av stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, av allmänna rådstugan.

Sådant val sker, där två eller flera personer skola utses, proportionellt på sätt därom är särskilt stadgat, därest sådant äskas av minst så många väljande, som motsvara det tal, vilket erhålles, om samtliga väljandes antal delas med det antal personer valet avser, ökat med 1.

I stad, där magistrat ej finnes, må stadsfullmäktige kunna bestämma, att drätselkammaren skall utgöras, utom av de särskilt valda ledamöterna, jämväl av kommunalborgmästaren eller, där sådan ej finnes, stadsstyrelsens ordförande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1921.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
19 december 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Holmquist anförde:

Jämlikt bemyndigande den 30 juni 1916 tillkallade dåvarande chefen för civildepartementet fyra personer att i egenskap av sakkunniga inom nämnda departement biträda vid utredning av frågan om magistratsförvaltningens ordnande i städer under landsrätt. Dessa sakkunniga avlämnade med skrivelse den 22 december 1917 betänkande med förslag i ämnet, och sedan vederbörandes yttranden över detsamma inhämtats, framlades för 1919 års lagtima riksdag genom Kungl. Maj:ts proposition den 21 februari 1919 nr 278 ett på grundval av nämnda be-

tänkande utarbetat förslag till lag om ändrad lydelse av §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862. Emellertid blev denna proposition, som av konstitutionsutskottet med vissa ändringar tillstyrkts, avslagen av båda kamrarna.

Enligt vad chefen för civildepartementet vid föredragning i statsrådet den 30 maj 1919 av detta ärende framhöll, tala åtskilliga skäl för att denna fråga ånyo upptages, så att den inom den närmaste framtiden kan vinna sin lösning. I annat fall skulle nämligen de städer, vilka avvaktat resultatet av ifrågasvarande lagstiftningsarbete för att anordna sin stadsstyrelse i enlighet med de nya grunder, som därmed komme att bliva av statsmakterna fastställda, nödgas att bibehålla den för deras förvaltningsbehov otillräckliga organisation, som hittills tillämpats. Och överhuvudtaget skulle den önskvärda omläggningen av landsrättsstädernas styrelse komma att anstå till den tidpunkt, då den allmänna revisionen av kommunalförordningarna kan väntas leda till resultat. En ytterligare anledning att återupptaga ärendet ligger ock däri, att i den av riksdagen antagna och den 13 juni 1919 utfärdade lagen om ordning och villkor för ändring i kommunal och ecklesiastik indelning, § 18, stadgats, att i nybildad fögderistad skall av länsstyrelsen förordnas kommunalborgmästare, vilken har att ofördröjligen hålla allmän rådstuga för val av kommunalrådmän. Denna bestämmelse förutsätter uppenbarligen bestämmelser i förordningen om kommunalstyrelse i stad om kommunalborgmästare och kommunalrådmän.

Enligt min mening är det således önskvärt, att nytt förslag i ämnet förelägges 1920 års riksdag. Detta synes till sina grunder böra i huvudsak överensstämma med det vid 1919 års lagtima riksdag framlagda förslaget, om vars huvudlinjer enighet inom konstitutionsutskottet var rådande. Emellertid har en överarbetning av det tidigare förslaget ansetts böra ske särskilt med hänsyn till vissa inom konstitutionsutskottet framställda erinringar.

Jämlikt bemyndigande den 30 juni 1919 uppdrog chefen för civildepartementet åt borgmästaren Jakob Pettersson, borgmästaren Gunnar Fant och direktören i Svenska stadsförbundet filosofie doktorn Yngve Larsson, vilka förut inom civildepartementet deltagit i förevarande ärendes utredning, att jämte ledamöterna av riksdagens andra kammare förrådsförmannen A. J. Bårg i Katrineholm och nämndemannen A. L. Johansson i Trollhättan samt dåvarande ledamoten av riksdagens första kammare redaktören Gustaf Gustafsson biträda vid utarbetande i enlighet med ovan angivna grunder av nytt förslag angående magistratsförvaltningens ordnande i städer under landsrätt.

Vid den förnyade utredning av ärendet, som till fullgörande av detta uppdrag blivit verkställd, har hänsyn tagits till de olika önskemål, som vid frågans föregående behandling blivit uttalade. Den framställning till riksdagen, som jag nu anser böra göras i förevarande ämne, överensstämmer också i det väsentliga med vad sistnämnda sakkunniga föreslagit.

*Huvuddragen
av förslaget
till 1919 års
lagtima riksdag.*

Jag erinrar till en början om huvuddragen av det förslag, som genom Kungl. Maj:ts proposition nr 278 förelades 1919 års lagtima riksdag, samt om de anmärkningar, som vid riksdagsbehandlingen riktades mot detsamma. För en närmare redogörelse för förslaget jämte över detsamma avgivna yttranden ber jag att få hänvisa till omförmälda proposition, till vilken även fogats förslag till reglementen för olika typer av stadsstyrelser.

För magistratsförvaltningens organisation i fögderistäderna uppställdes en viss normaltyp, enligt vilken förvaltningen skulle handhavas av en stadsstyrelse, bestående av en kommunalborgmästare och minst två kommunalrådmän. Kommunalborgmästaren skulle, liksom borgmästaren i magistratsstäder, tillsättas av Kungl. Maj:t medelst fullmakt inom ett förslag, omfattande tre behöriga personer och upprättat genom omröstning enligt proportionella grunder av stadens kommunalt röstberättigade invånare. Kommunalborgmästare skulle vara lagfaren eller ock under längre tids utövande av allmän befattning hava ådagalagt sådan insikt och skicklighet, som Kungl. Maj:t på framställning av stadsfullmäktige prövade innebära kompetens till kommunalborgmästartjänst. Kommunalborgmästaren åtnjöte årlig avlöning samt pension efter vissa angivna grunder. Kommunalrådmän valdes av stadsfullmäktige för en tid av fyra år; arvodet kunde beviljas dem av stadsfullmäktige, men uppenbarligen vore deras tjänst mera än kommunalborgmästarens att likställa med vanliga kommunala förtroendeuppdrag.

Arbetsfördelningen inom stadsstyrelsen skulle för övrigt vara så ordnad, att kommunalborgmästaren självständigt handlade alla löpande ärenden och bisittarnas medverkan i allmänhet blott påkallades i ärenden av större vikt eller principiell innebörd, särskilt sådana, som direkt anginge den kommunala förvaltningen.

Stadsstyrelsens verksamhetsområde skulle i regeln vara detsamma som magistratens; de två viktigaste undantagen gällde dels kronouppbörd, mantalsskrivnings- och taxeringsväsen, dels utsökningsväsen, i vilka båda hänseenden fögderistaden liksom hittills skulle räknas till landet. Endast i de största städerna av detta slag torde behov före-

ligga av självständighet i fråga om till fögderiförvaltningen och utsökningsväsendet hörande bestyr. Detta behov skulle tillgodoses därigenom, att i varje särskilt fall förordnades, att vederbörande stad skulle hava egen uppbördsförvaltning och även i avseende å mantalsskrivningen likställas med vanlig magistratsstad, samt att stadsstyrelsen eller viss ledamot av densamma skulle vara överexekutor. I sådant fall förutsattes, att stadsstyrelsens arbetskrafter skulle förstärkas med en lagfaren kommunalrådman jämte de tvenne icke lagfarna. Den lagfarne kommunalrådmannen skulle i likhet med kommunalborgmästaren tillsättas för livstid samt åtnjuta avlöning och pension.

I kommunalt hänseende skulle den föreslagna nya stadsstyrelsen icke äga andra uppgifter, än som enligt kommunalförordningen tillkomme de nuvarande stadsstyrelserna. Dess mera ämbetsmässiga organisation, i främsta rummet karaktäriserad av den nya kommunalborgmästartjänsten, förväntades emellertid förläna den större möjligheter att på ett jämväl för kommunalförvaltningen gagneligt sätt tillvarataga sina uppgifter. Då kommunalborgmästaren icke jämte sin administrativa verksamhet ägde dömande funktioner, kunde hans sakkunskap och arbetsförmåga i högre grad, än vanligen i magistratsstäderna blivit fallet, komma kommunen till godo. Hans uppgift att öva inseende över förvaltningen och, visserligen utan befogenhet i sak, vaka över och ansvara för en formellt god ordning inom densamma ansågs bliva av särskild betydelse i förhållande till drättselkammaren, såsom vars juridiske rådgivare och ombudsman han i regeln torde komma att fungera. Ofta torde det därjämte komma att befinnas önskvärt, att borgmästaren i kraft av sitt ämbete vore medbeslutande ledamot av drättselkammaren; ett stadgande i sådan riktning skulle kunna införas i stadens drättselkammarreglemente. Av än större vikt för kommunalborgmästarens kommunala ställning kunde emellertid antagas bliva, att han, efter anmodan av stadsfullmäktige eller vederbörande förvaltningsmyndighet, vore skyldig att verkställa juridiska utredningar och överhuvudtaget inom förvaltningen förekommande ombudsmannauppdrag.

Den föreslagna organisationen skulle vara obligatoriskt tillämplig endast i de samhällen, som efter den 1 januari 1920 komme i åtnjutande av stadsrättigheter. Blott i det fall, att ett samhälle uppnått den utveckling, storlek och bärkraft, att det behövde och kunde bekosta en ämbetsmässig förvaltning, borde det hädanefter erhålla stadsrättigheter. Med lagfästande av denna grundsats trädde icke någon kommuns rätt eller intressen för nära.

I förutvarande fögderistäder samt i magistratsstäder, som kunde

komma att avstå från den egna jurisdiktionen, torde däremot redan tillämpade organisationsformer, såsom tjänstekombinationer mellan stadsstyrelsen och kommunalförvaltningen, samt andra personliga och lokala förhållanden kunna lägga hinder i vägen för ett omedelbart genomförande av den nya ordningen. I små städer vore också en stadsstyrelse med särskild kommunalborgmästare onödig och alltför betungande. Hänsynen till den kommunala självstyrelsen förutsatte därtill i allmänhet, att redan befintliga städer icke påtvingades en organisation, som de icke ansåge för sig lämplig. Förvaltningen borde givetvis kunna anpassas efter de växlande förhållandena å olika orter.

På grund härav och då kommunalförordningen för stad ändock torde komma att snart nog underkastas en omfattande revision, hade de lagändringar, som nyorganisationen påkallade, så långt möjligt inskränkts. I huvudsak skulle stadsstyrelsens organisation liksom hittills komma att vila på för varje stadsstyrelse i administrativ väg utfärdade reglementen, vilka emellertid förutsattes skola grundas på av kommunen avgivet förslag. Kungl. Maj:ts till 1919 års lagtima riksdag framlagda proposition avsåg således allenast en ny avfattning av § 54 samt ett tillägg till § 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad. I den förra stadgades, att i stad, där magistrat ej finnes, skall den för sådan stad särskilt tillsatta styrelsen fullgöra de å magistraten ankommande bestyr och åligganden, om vilkas besörjande i fögderistad särskild föreskrift i lag eller författning ej meddelats, att denna styrelse skall bestå av en kommunalborgmästare samt minst två kommunalrådmän, samt att reglemente för stadsstyrelsen utfärdas av Kungl. Maj:t efter därom av stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, av allmänna rådstugan upprättat förslag. I tillägget till § 56 meddelades stadgande därom, att i stad, där magistrat ej finnes, må i reglementet för drättselkammaren kunna bestämmas, att drättselkammaren skall utgöras, utom av de särskilt valda ledamöterna, jämväl av kommunalborgmästaren eller, där sådan ej finnes, stadsstyrelsens ordförande såsom självskriven ledamot.

För att tjäna till ledning vid organisationens närmare utformning hade i anslutning till förut angivna huvudgrunder utarbetats tre olika normaltyper av stadsstyrelsereglementen, vilka såsom bilaga fogades till det propositionen åtföljande statsrådsprotokollet. Den första av dessa typer avsåg stadsstyrelse med kommunalborgmästare, ett system som förutsattes bli va regeln i de framtida fögderistäderna, den andra stadsstyrelse utan kommunalborgmästare, en organisationsform som närmast var avsedd för helt

små orter, vilka redan innehade stadsrättigheter, vare sig med eller utan egen jurisdiktion. Åtminstone under en viss övergångstid kunde denna typ jämväl antagas komma till tillämpning i nuvarande medelstora fögderistäder, vilka med hänsyn till bestående organisationsförhållanden eller av andra skäl icke ville inrätta särskilt borgmästarämbete. Den tredje normaltypen avsåg slutligen stadsstyrelse med kommunalborgmästare och lagfaren kommunalrådman, vilken organisation ansågs bliva erforderlig i landsrättsstäder med egen uppborädsförvaltning och eget exekutionsväsen.

Den här i sina huvuddrag angivna organisationen av stadsstyrelsen i fögderistäderna kan i korthet sägas äsyfta att, med hänsyn till fögderistädernas på det sista årtiondet hastigt växande antal och storlek, ersätta den i flera hänseenden mindre tillfredsställande organisation, varmed de hittills, efter mönstret av de äldsta och minsta städerna av denna typ, fått åtnöjas, med en stadsstyrelse av samma kvalifikationer som magistraten, men med större möjligheter än denna att ställa sina arbetskrafter i den kommunala förvaltningens tjänst. Den föreslagna ordningen för magistratsförvaltningen i städer under landsrätt innebär i grunden således blott, att dessa städer i vissa hänseenden likställas med städer med egen domsrätt. Skäl att låta med denna reform anstå till den tidpunkt, då en ifrågasatt allmän omläggning av städernas förvaltningsorganisation kunde väntas bliva genomförd, föreligger därför ej, och en omorganisation i föreslagen riktning kan ej principiellt prejudicera en sådan omläggning.

*Förslagets
allmänna
innebörd och
syfte.*

Om de förslag, som sålunda förelades riksdagen, vanns inom konstitutionsutskottet efter grundlig prövning i huvudsak enighet. Avslag yrkades inom utskottet endast av tvenne reservanter, men däremot vid ärendets behandling i kamrarna av flera talare. De skäl, som härvid anfördes, voro i det väsentligaste följande. Det ansågs otillbörligt att med en lagstiftning av obligatorisk karaktär binda blivande städer vid en viss förvaltningsorganisation, och även för de nuvarande städerna ansågs Kungl. Maj:ts rätt att utfärda reglementen för stadsstyrelserna innebära risk för att de skulle mot sin vilja nödgas inrätta kommunalborgmästar-tjänster. Den föreslagna nya stadsstyrelsen befarades bliva en alltför byråkratisk institution, vars kostnader sannolikt vore för betungande för mindre städer. Det vore lämpligare att låta med frågan anstå till den kommande allmänna revisionen av kommunallagstiftningen, vilken kunde på ett olämpligt sätt föregripas av den ifrågasatta reformen. Något omedelbart behov av densamma föreläge icke.

*Allmänna an-
märkingar
emot försla-
get.*

Departement-
mentschefen.

Såsom redan förut antytts finner jag i likhet med konstitutionsutskottets majoritet de sålunda återgivna skälen för att låta hela frågan falla eller i varje fall tillsvidare vila föga hållbara. Jag kunde i detta hänseende inskränka mig till att hänvisa till vad här ovan, i propositionen till 1919 års lagtima riksdag och i konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av densamma anförts, men tillåter mig att tillfoga ytterligare följande, väsentligen i anslutning till vad de innevarande år tillkallade sakkunniga i en den 25 augusti 1919 avgiven P. M. framhållit.

Det är blott med god administrativ ordning överensstämmande, att mellan fögderistäderna i fråga om stadsstyrelsens organisation härskar samma likformighet som mellan magistratsstäderna, och att denna organisation varder, så långt detta är förenligt med den kommunala självstyrelsens krav, till sina grunddrag i kommunalförordningen angiven. En dylik likformighet kan lika litet som andra lagfästa regler för stadsförvaltningens ordnande anses innebära ett tvång gentemot samhällen, som ännu icke erhållit stadsrättigheter, då det ju står dessa samhällen fritt att avstå från stadsorganisationen, om de finna denna alltför dyrbar eller eljest mindre lämplig. Någon nämnvärd olägenhet kan detta icke förorsaka, då det numera är möjligt för ett samhälle att såsom köping ordna sin förvaltning i ungefär enahanda former som stad. I fråga om återigen de samhällen, som redan erhållit stadsrättigheter, hava i den föreslagna lagstiftningen föreslagits fullt betryggande undantagsbestämmelser, vilka tillförsäkra dem valfrihet ifråga om inrättande av borgmästarämbeten.

Vad den föreslagna organisationens värde i och för sig angår, så medför den visserligen, i och med att ordförandeskapet i stadsstyrelsen övergår till kommunalborgmästaren, en mera ämbetsmässig ordning än den förut tillämpade, men ingalunda behöver den därför innebära en byråkratisering av förvaltningen. Det är väl att märka, att stadsstyrelsens uppgifter till större delen äro av statlig natur. Till statens behov av en fullt kvalificerad, ansvarig ämbetsman för deras tillvaratagande bör därför skälig hänsyn tagas vid bestämmande av stadsstyrelsens organisation. Att den föreslagna nyordningen i detta hänseende avgjort är att föredraga framför den hittills tillämpade organisationen, framgår tillfyllest av det nära nog enhälliga förord, som länsstyrelserna givit densamma. Med allt erkännande av det uppoffrande och samvetsgranna arbete, som frivilliga krafter hittills nedlagt inom stadsstyrelserna, ligger det i öppen dag, att behov av en omläggning här föreligger. Den organisation av den

administrativa lokalmyndigheten, som kunde vara tillfredsställande i äldre tiders små och stillastående städer under landsrätt, kan icke godkännas i fråga om de stora, utvecklingskraftiga samhällen, som i årligen ökat antal äro att räkna till denna stadstyp.

Ej heller kan jag finna, att kommunalborgmästarens kommunala ställning och uppgifter, sådana dessa i Kungl. Maj:ts förslag med viktiga avvikelser från det ursprungliga, av 1916 års sakkunniga framlagda förslaget angivits, innebära någon fara för ett obehörigt byråkratiskt inflytande å stadens förvaltning. Kommunalborgmästarens befogenheter gentemot kommunen skilja sig icke i någon mån från dem, som för närvarande tillkomma stadsstyrelsens eller magistratens ordförande. Det utnyttjande av hans arbetskraft och sakkunskap i stadens tjänst, som den nya organisationen möjliggör, ligger helt och hållet i vederbörande myndigheters skön; han skall vara kommunens juridiske rådgivare och utredningsman, i den mån han i sådan egenskap anlitas. Något annorlunda blir visserligen hans ställning, därest han tillika i kraft av sitt ämbete tillhör drätselkammaren såsom beslutande ledamot. En sådan anordning av hans tjänst bör emellertid vidtagas blott efter kommunalrepresentationens uttryckliga önskan. I syfte att i den kommunala självstyrelsens intresse undanröja varje anledning till tveksamhet i detta hänseende föreslår jag här nedan vissa förtydliganden av det förut föreslagna tillägget till § 56 i kommunalförordningen för stad.

I övrigt synes det mig uppenbart, att kommunalborgmästarens tillsättning efter ett på bred demokratisk grundval anordnat val, jämte de möjligheter, som Kungl. Maj:ts förslag vid 1919 års lagtima riksdag innebär att under en tid av intill tre år pröva för tjänsten lämpliga personer, i fullt mått trygga den folkliga självförvaltningens intressen.

Farhågorna för att den nya organisationen skulle medföra alltför dryga kostnader torde väsentligen vila på missförstånd, då vederbörande samhälle ju alltid i sista hand själv äger avgöra, huruvida det kan bära utgifterna för ett kommunalborgmästarämbete, vare sig detta avgörande, såsom för förutvarande städer, sker i form av att staden föreslår reglemente för stadsstyrelse med borgmästare, eller, såsom för samhälle, vilket ännu icke blivit stad, att detsamma hos Kungl. Maj:t ansöker om stadsrättigheter.

Att sammanföra spörsmålet om stadsstyrelsens omorganisation i fögderistäderna med den ännu föga utredda, men helt visst rätt vidlyftiga frågan om en omläggning av stadsförvaltningen i dess helhet kan icke anses lämpligt eller motiverat av något närmare samband mellan de båda frågor-

na. Den föreslagna reformen skulle icke införa några för svensk kommunalförvaltning nya anordningar och kan därför icke, såsom redan förut framhållits, föregripa en revision av hela stadsförfattningen i den ena eller andra riktningen. Det gäller här allenast vissa mindre jämkningar av några bestämmelser i kommunalförordningen i syfte att i fögderistäderna möjliggöra i huvudsak samma ordning för magistratsförvaltningen som i städer med egen domsrätt. Då, såsom förut påvisats, verkliga behov av den ifrågasatta reformen föreligga, skulle ett uppskov med frågans avgörande, oavsett att några skäl därför ej föreligga, endast förorsaka olägenheter.

Konstitutionsutskottets anmärkningar mot 1919 års förslag.

Emot det till 1919 års lagtima riksdag framlagda förslaget hava emellertid av konstitutionsutskottet vissa anmärkningar riktats, som förtjäna beaktande.

Enligt utskottets uppfattning vore åtskilliga av de bestämmelser, som enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle meddelas i särskilda, för varje stadsstyrelse i administrativ väg utfärdade reglementen, av den natur, att de lämpligen borde införas i kommunallagarna. Särskilt grundsatsen, att kommunalborgmästare endast kan utses bland de tre behöriga personer, staden därtill föreslagit, ansåg utskottet vara av den fundamentala betydelse, att den omedelbart borde erhålla plats i kommunalförordningen för stad. Utskottet förordade följaktligen ett tillägg av detta innehåll till den av Kungl. Maj:t föreslagna avfattningen av § 54 i denna förordning. Genom den lydelse, detta lagrum enligt utskottets förslag skulle erhålla, blev också tydligt utsagt, att kommunalborgmästare endast kunde tillsättas av Kungl. Maj:t. Han erhöle därmed en ställning, som skyddade honom från växlingarna i stadsfullmäktigkårens sammansättning och vore ägnad att höja hans självständighet.

Men även andra av de reglementariska bestämmelserna vore egentligen av den art, att de borde meddelas i form av kommunallag. Hit hörde t. ex. bestämmelserna om den tid, för vilken kommunalrådmän skola väljas, samt sättet för val av stadsstyrelse. Utskottet avstod emellertid från att föreslå de ytterligare lagändringar, som dess uppfattning betingade, och detta dels med hänsyn till att en så väsentlig omarbetning lämpligen endast kunde företagas av Kungl. Maj:t, dels därför att en allmän revision av kommunallagstiftningen ändock vore förestående, varvid förevarande spörsmål lämpligen kunde upptagas till behandling.

Ett antal reservanter inom utskottet voro emellertid på en särskild punkt av annan mening, i det att bestämmelsen om kommunalborgmästares

tillsättning medelst fullmakt av dem ansågs vara av den konstitutiva art, att den omedelbart borde inskrivas i kommunalförordningen.

Till enande av de skilda meningarna framlades under överläggningarna inom kamrarna, med anslutning från skilda håll, ett förslag till sådant tillägg till utskottets motivering, att riksdagen, vid bifall till utskottets utlåtande, skulle hava förutsatt, att vidkommande de konstitutiva delarna av de med propositionen framlagda reglementariska bestämmelserna ändring icke skulle vidtagas, med mindre riksdagen lämnats tillfälle att däröver yttra sig.

Denna lösning av frågan synes, såsom dåvarande chefen för civildepartementet under överläggningen i andra kammaren uttalade, i det väsentliga praktisk och lämplig. Jag förutsätter således, att vid bifall till de nu föreslagna lagändringarna de konstitutiva delarna av förslagen till stadsstyrelse-reglementen icke skola utan riksdagens hörande i särskilda fall ändras. Till frågan om vilka bestämmelser, som skola anses såsom konstitutiva, skall jag nedan återkomma. Under nyss angivna förutsättning torde — såsom också konstitutionsutskottet i sitt utlåtande förutsatte — omprövningen av frågan om ifrågavarande bestämmelsers inarbetande i kommunalförordningen för stad i huvudsak kunna och böra anstå till den kommande allmänna revisionen av kommunallagarna. Denna utväg synes så mycket naturligare, som, åtminstone beträffande vissa av stadsstyrelse-reglementenas konstitutiva bestämmelser, även en annan ordning för deras kodifiering kan tänkas än deras upptagande i kommunalförordningen för stad. Sålunda torde vid den allmänna kommunallagsrevisionen böra övervägas, om icke samtliga de vidlyftiga bestämmelser i kommunallagarna, som reglera formerna för kommunala val, borde sammanföras i en särskild författning, vari då givetvis också borde upptagas de stadganden om sättet för val av stadsstyrelse, som konstitutionsutskottet velat hava överförda från stadsstyrelse-reglementena till kommunallagarna.

I förordningen om kommunalstyrelse i stad torde därför nu, i huvudsaklig anslutning till vad konstitutionsutskottet i sitt utlåtande föreslog, endast böra upptagas de grundläggande bestämmelserna rörande stadsstyrelsens organisation. Den avfattning av § 54 i ifrågavarande författning, som konstitutionsutskottet föreslog, vill jag även förorda, allenast med det tillägg beträffande kommunalrådmän, att dessa skola utses av kommunens beslutande myndighet. Att i lagen därjämte, såsom blivit ifrågasatt, upptaga bestämmelse om den tid, för vilken kommunalrådman skall väljas, torde icke vara lämpligt, då lagfaren kommunalrådman ju liksom kommunalborg-

Departementetschefen.

mästaren skall tillsättas på livstid, medan icke lagfarna bisittare i stadsstyrelsen föreslagits skola utses allenast för fyra år. Denna fråga torde därför, med nyss angivet förbehåll för riksdagens medverkan i händelse av avsteg i särskilt fall från de i reglementsförslagen meddelade bestämmelserna om funktionstiden för kommunalrådmän, böra avgöras i administrativ väg. Med den sålunda förordade avfattningen av § 54 i kommunalförordningen för stad hava stadgandena om stadsstyrelsens organisation kodifierats i ungefär samma utsträckning som motsvarande bestämmelser om stadens viktigaste verkställande myndighet, drätselkammaren.

Såsom konstitutiva delar av de till lagtima riksdagen framlagda förslagen till reglemente för stadsstyrelse böra enligt min mening betraktas stadgandena om obehörighetsgrunder för kommunalrådmän och kompetensvillkor för kommunalborgmästar- och kommunalrådmänstjänst, kommunalrådmäns rätt till avsägelse, oförenlighet mellan ledamotskap av stadsstyrelse och stadsfullmäktiguppdrag, om val av kommunalborgmästare och kommunalrådmän jämte därtill hörande bestämmelser, om avlöning, om jäv mot ledamot av stadsstyrelse, om uppdelningen av stadsstyrelsens beslutanderätt mellan kommunalborgmästaren och styrelsen samfällt, om stadsstyrelsens befattning med stadens polisväsen samt om besvär över stadsstyrelsens beslut. Dessa stadganden böra alltså icke i särskilda fall utan riksdagens hörande ändras. De övriga, i reglementsförslagen meddelade bestämmelserna äro uppenbarligen av den art, att avvikelser i det ena eller andra hänseendet böra få äga rum i vanliga administrativa former och utan den omgång och tidsutdräkt, som riksdagens hörande i regeln torde medföra.

Emot den avfattning, som de konstitutiva stadgandena erhållit i de med propositionen till 1919 års lagtima riksdag framlagda reglementsförslagen, anmärkte konstitutionsutskottet i sitt utlåtande i anledning av propositionen, dels att förslagen medgäve kvinna att vara vikarie för kommunalborgmästare eller stadsstyrelsens ordförande och i denna egenskap även polischef, vilket vore olämpligt, dels att det ovillkorliga kravet, att kommunalborgmästaren skall äga juridisk utbildning, i stad med en lagfaren kommunalrådmän vore onödigt strängt. Den förra frågan torde, såsom redan vid det tidigare förslagets framläggande framhölls, kunna lösas på sådant sätt, att åt länsstyrelsen uppdrages att förordna annan lämplig person att uppehålla befattningen såsom polischef ej blott vid längre ledighet för kommunalborgmästaren eller stadsstyrelsens ordförande än en vecka, utan även vid kortare ledighet. Föreskrift härom torde lämpligen böra meddelas i samband med övriga bestämmelser rörande stadsstyrelsens befattning med polis-

väsendet. Vad återigen den senare anmärkningen angår, så kan densamma tillgodoses genom att i reglementet för stadsstyrelse med kommunalborgmästare och lagfaren kommunalrådman enahanda bestämmelser om kompetensvillkor för kommunalborgmästartjänst meddelas som i reglementet för stadsstyrelse med kommunalborgmästare. Med dessa jämkningar synas de konstitutiva delarna av reglementsförslagen väl ägnade att läggas till grund för stadsstyrelsens organisation, och avvikelser från desamma böra således, i överensstämmelse med vad ovan förordats, endast ske efter riksdagens hörande.

De övriga delarna av reglementsförslagen torde nu så mycket mindre behöva underkastas en förnyad prövning, som hithörande stadganden ju äro avsedda att kunna i vanlig administrativ väg modifieras efter förhållandena i varje särskilt fall. Å vederbörande kommunalmyndighet ankommer således att vid avgivande av förslag till stadsstyrelsereglemente uttrycka sina önsknin- gar rörande organisationens närmare utformning. I överensstämmelse med rådande administrativ praxis torde man kunna vara förvissad därom, att Kungl. Maj:t vid utfärdande av reglemente kommer att taga all hänsyn till av kommunen avgivet förslag.

I enlighet med vad ovan anförts hava de med propositionen till 1919 års lagtima riksdag framlagda förslagen till normalreglementen för stadsstyrelse i städer av olika typer ånyo överarbetats och såsom bilaga fogats till detta protokoll. Utöver i förut omförmälda hänseenden hava ytterligare några mindre jämkningar av huvudsakligen formell beskaffenhet vidtagits i reglementsförslagen. I en slutbestämmelse om ordningen för ändring av stadsstyrelsereglemente har uttryckligen angivits vilka delar av reglementet, som, enligt vad ovan framhållits, äro att betrakta såsom konstitutiva, och vilka sålunda först efter riksdagens hörande komma att ändras.

Av representanter för ett par fögderistäder framställdes motionsvis i andra kammaren en anmärkning emot 1919 års förslag, som vid ett förnyat upptagande av frågan förtjänar beaktande.

*Kommunal-
borgmästa-
rens ledamot-
skap i drät-
selkammare .*

Farhågor uttalades av motionärerna för det byråkratiska inflytande, som kommunalborgmästarens ledamotskap i drättselkammaren kunde medföra. I sin mån hava dessa farhågor redan i det föregående blivit bemötta, och det har därvid bland annat betonats, att det enligt Kungl. Maj:ts proposition till 1919 års lagtima riksdag — till skillnad från den föregående sakkunnigeberedningens förslag — berodde på en uttrycklig bestämmelse i drättselkammarreglementet, huruvida borgmästaren komme att i kraft av sitt ämbete

vara ledamot av kammaren. Såsom ifrågavarande motionärer erinrat, kan emellertid detta icke anses innebära full trygghet för att kommunens önskingar bliva beaktade, då det förslag till drätselkamarreglemente, som av staden avgives, icke är för länsstyrelsen bindande. Formellt står det länsstyrelsen öppet att i reglementet införa en av staden icke önskad bestämmelse om kommunalborgmästares självskriftenhet eller att, trots stadens beslut i motsatt riktning, i reglementet bibehålla en dylik bestämmelse, även om en dylik hållning från länsstyrelsens sida illa skulle överensstämma med hittills följd praxis.

I syfte att helt utestänga dylika möjligheter vill jag föreslå en sådan avfattning av det föreslagna tillägget till § 56 i kommunalförordningen för stad, att kommunalrepresentationen i stad, där magistrat ej finnes, må kunna bestämma, att drätselkammaren skall utgöras, utom av de särskilt valda ledamöterna, jämväl av kommunalborgmästaren eller, där sådan ej finnes, stadsstyrelsens ordförande. Uttrycket »såsom självskriften ledamot» bör såsom onödigt och i viss mån vilseledande utgå.

Kommunalborgmästarens ledamotskap komme således att bero ej på en föreskrift i det av länsstyrelsen utfärdade drätselkamarreglementet, utan omedelbart på ett beslut av stadsfullmäktige. Givetvis står det härvid stadsfullmäktige fritt att bestämma kommunalborgmästarens ledamotskap till dennes ämbets tid eller till visst antal år, liksom detta beslut ock kan senare ändras eller upphävas. Redan nu förekommer för övrigt flerstädes, att viss ledamot av drätselkammaren, s. k. verkställande ledamot, tillsättes för längre mandatstid än övriga ledamöter.

I här föreslagen form synes mig stadgandet om kommunalborgmästarens ledamotskap i drätselkammaren utgöra en värdefull utvidgning av fögderistädernas organisationsfrihet. Givetvis kan kommunalborgmästaren, i likhet med magistratens ordförande i övriga städer, på vanligt sätt inväljas i drätselkammaren, men det står därjämte stadsfullmäktige fritt att besluta, det kommunalborgmästaren i kraft av sitt ämbete skall tillhöra drätselkammaren. Med hänsyn till den närmare befattning med de kommunala ärendena, som kommunalborgmästaren kommer att äga, föreligga tvivelsutan goda skäl att genom ett dylikt stadgande bereda de städer, som så önska, möjlighet att oberoende av de partipolitiska synpunkter, vilka äro bestämmande vid vanliga drätselkamarval, giva stadsstyrelsens ordförande en plats i stadens främsta förvaltningsmyndighet.

Vad angår tiden för lagens ikraftträdande torde denna böra framflyttas till den 1 januari 1921.

Den föreslagna nyordningen av magistratsförvaltningen i fögderistäderna förutsätter jämväl, såsom förut erinrats, vissa ändringar i utsökningslagen och mantalsskrivningsförordningen. De förslag, som i dessa hänseenden av Kungl. Maj:t framlagts till årets lagtima riksdag genom propositionerna n:r 268 och 343, beröras ej av de här ovan ifrågasatta jämkningarna i den genom propositionen n:r 278 föreslagna ändrade lydelsen av §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad. Dessa förslag torde således komma att i oförändrat skick framläggas, vad angår utsökningslagen, av chefen för justitiedepartementet samt ifråga om mantalsskrivningsförordningen, av chefen för finansdepartementet.

Departementschefen uppläste härefter ett i enlighet med ovan angivna grunder inom civildepartementet upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 samt hemställde, att berörda förslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Adelgren.

*Bilaga.***Förslag**

till

Reglemente för stadsstyrelse med kommunalborgmästare.

Om stadsstyrelsens sammansättning.

§ 1.

*Stadsstyrel-
sens ledamö-
ter.*

Stadsstyrelsen består av en kommunalborgmästare såsom ordförande och två kommunalrådmän jämte två suppleanter för de senare.

§ 2.

*Obehörighets-
grunder för
kommunal-
rådmän.*

Kommunalrådmän eller suppleant för sådan kan ej den vara, som icke uppnått tjugufem års ålder, ej heller:

a) den, som icke råder över sig och sitt gods;
b) den, som är förklarad ovärdig att i rikets tjänst vidare nyttjas eller eljest på grund av honom ådömd straffpåföljd icke må utöva allmän befattning eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till straffpåföljd, varom sist förmäles, eller den, som är ställd under framtiden för brott, vilket kan medföra sådan påföljd; samt

c) den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan.
Gift kvinna må ej på den grund, att hon står under mannens måls-
manskap, anses obehörig att vara kommunalrådmän eller suppleant för sådan.

§ 3.

*Kompetens-
villkor för
kommunal-
borgmästar-
tjänst.*

Kommunalborgmästare skall hava avlagt sådan examen, som berättigar till inträde i rättegångsverken, eller ock under längre tids utövande av allmän befattning hava ådagalagt sådan insikt och skicklig-

het, som Kungl. Maj:t på framställning av stadsfullmäktige prövar innebära kompetens till borgmästarbefattning, varom här är fråga.

§ 4.

Den, som blivit vald till kommunalrådman eller suppleant för sådan, *Rätt till avsägelse.*
må kunna avsäga sig uppdraget:

om han icke är boende i staden eller inom dess område;

om han är ämbets- eller tjänsteman och av sin befattning hindras att fullgöra uppdraget;

om han efter fyra års tjänstgöring såsom kommunalrådman är i ordning att avgå;

om han uppnått sextio års ålder eller eljest uppgiver hinder, som av stadsfullmäktige godkännes.

Väljes kvinna till kommunalrådman eller suppleant för sådan, äger hon när som helst avsäga sig uppdraget.

§ 5.

Stadsstyrelsens ledamöter eller suppleanter må icke under den tid de tillhöra styrelsen vara stadsfullmäktige. *Oförenlighet med stadsfullmäktigeuppdrag.*

Om val av kommunalborgmästare och kommunalrådman.

§ 6.

Då kommunalborgmästare skall tillsättas, förelägge länsstyrelsen genom anslag och kungörelse i allmänna tidningarna sökande att inom trettio dagar från kungörandet till länsstyrelsen ingiva sina ansökningshandlingar. *Ledigförklaring av kommunalborgmästartjänst.*
Efter denna tids förlopp skall länsstyrelsen överlämna ansökningshandlingarna till stadsstyrelsen.

Innan val för upprättande av förslag till kommunalborgmästartjänst äger rum, skall stadsstyrelsen lämna stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande över de sökandes lämplighet för tjänsten.

§ 7.

Val för upprättande av förslag till kommunalborgmästartjänst sker genom samfällad omröstning av stadens vid allmän rådstuga röstberättigade invånare inför stadsstyrelsen, som härvid äger anlita erforderliga biträden. *Utlysande av kommunalborgmästarval.*

Kungörelsen om valet skall av stadsstyrelsen minst fjorton dagar förut offentlig anslås och införas i den eller de i staden utkommande tidningar, där kallelse till allmän rådstuga intages.

I kungörelsen om valet skall uppgift lämnas å de sökandes namn samt tillika meddelas, varest ansökningshandlingarna tillhandahållas valmännen.

Valet skall utsättas till sådan tid och anordnas på sådant sätt, att såvitt möjligt samtliga röstberättigade utan svårighet bliva i tillfälle att deltaga i detsamma.

Valdistrikt. För valet utgör staden en valkrets, vilken dock, där så i och för rösternas uppsamlade kräves, skall av stadsstyrelsen uppdelas i lämpligt antal valdistrikt.

Röstlängd. Vid valet lände gällande kommunala röstlängd till efterrättelse. Rösträtt må utövas endast av den röstberättigade personligen.

§ 8.

Valsedel. Valet sker med slutna sedlar av den beskaffenhet, som för stadsfullmäktigval är föreskriven.

Valsedel, som ej må förses med partibeteckning, skall innehålla namn å en, två eller tre till erhållande av tjänsten behöriga personer. Namnen skola å valsedeln uppföras i en följd, det ena under det andra. Upptager valsedel namn å någon, som är obehörig, eller framgår i avseende å något där förekommande namn ej fullt otvetydigt, vem som därmed åsyftas, anses sådant namn såsom obefintligt. Äro å valsedel upptagna flera behöriga personer än tre, anses de sista övertaliga namnen såsom obefintliga.

Om sättet för omröstningens verkställande gäller i övrigt i tillämpliga delar vad om stadsfullmäktigval är stadgat.

§ 9.

Sammanräkning. För besättande av vart och ett av de tre förslagsrummen skall särskild sammanräkning av valsedlarna ske.

Vid första sammanräkningen gäller varje valsedel såsom hel röst för det första, såsom halv röst för det andra och såsom tredjedels röst för det tredje å densamma upptagna namnet. Det namn, som fått högsta röstetalet, erhåller första förslagsrummet.

Vid andra sammanräkningen gäller valsedel, vilken icke upptager det namn, som erhållit första förslagsrummet, på det sätt, som för första sammanräkningen stadgats. Valsedel, vilken innehåller det namn, som upp-

förts i första förslagsrummet, gäller såsom halv röst för det första och såsom tredjedels röst för det andra av de återstående namnen. Det namn, som vid sammanräkningen fått högsta röstetalet, erhåller andra förslagsrummet.

Vid tredje sammanräkningen gäller valsedel, som icke upptager något av de redan på förslag uppförda namnen, på det sätt, som för första sammanräkningen stadgats. Valsedel, som upptager ett av dessa namn, gäller såsom halv röst för det första och såsom tredjedels röst för det andra av de återstående namnen. Valsedel, som upptager båda de uppförda namnen, gäller såsom tredjedels röst för det återstående namnet. Det namn, som vid den tredje sammanräkningen fått högsta röstetalet, erhåller det tredje förslagsrummet.

Mellan lika röstetal skiljes genom lottning.

§ 10.

De avgivna valsedlarna skola inläggas under försegling och förvaras, till dess valet vunnit laga kraft; överklagas valet, insändas valsedlarna till länsstyrelsen.

Valsedlarnas förvarande.

§ 11.

Å tid och plats, som meddelas i kungörelsen om valet, skall valets utgång med behörig besvärshänvisning offentligen tillkännagivas genom uppläsning av det vid rösternas sammanräknande förda protokoll. Med denna uppläsning är valförättningen avslutad.

Tillkännagivande av valresultatet.

§ 12.

Besvär över valet må anföras och fullföljas i den ordning, som för besvär över allmänna rådslugans beslut är stadgat.

Besvär över valet.

§ 13.

Särskilda föreskrifter för valet utöver vad detta reglemente innehåller åger länsstyrelsen meddela.

Särskilda föreskrifter för val av kommunalborgmästare.

§ 14.

Sedan valet ägt rum, skall det genom detsamma upprättade förslaget jämte tillhörande handlingar av länsstyrelsen med eget yttrande insändas till Kungl. Maj:t.

Kommunalborgmästares tillsättning.

Kommunalborgmästare tillsättes av Kungl. Maj:t medels fullmakt.

§ 15.

Anstånd med
besättande av
ledig kommunal-
borgmästare-
startjänst.

Med val för besättande av ledigvorden kommunalborgmästartjänst må, där stadsfullmäktige så besluta, anstå under en tid av högst tre år.

§ 16.

Val av kom-
munalråd-
män.

Kommunalrådmän jämte suppleanter för dem väljas av stadsfullmäktige för en tid af fyra år. Valet skall ske proportionellt på sätt därom är särskilt stadgat, därest sådant äskas av minst så många väljande, som motsvara det tal, vilket erhålles, om samtliga väljandes antal delas med det antal personer, valet avser, ökat med 1.

Vid valet skall, där det ej sker proportionellt, ordningen mellan suppleanterna särskilt bestämmas.

Avgår kommunalrådmän före den bestämda tjänstgöringstidens utgång, skall kommunalborgmästaren till ordinarie kommunalrådmän inkalla den suppleant, som enligt den mellan suppleanterna bestämda ordning är i tur att inträda.

Förordnande för kommunalrådmän utfärdas av länsstyrelsen.

Om avlöning, avsked och pension.

§ 17.

Avlöning.

Kommunalborgmästaren skall av staden åtnjuta årlig avlöning med belopp, som av Kungl. Maj:t efter stadsfullmäktiges förslag fastställles. Härav skola två tredjedelar betraktas som lön och återstoden som tjänstgöringspenningar.

Frågor om arvoden åt kommunalrådmän avgöras av stadsfullmäktige.

§ 18.

Avgång från
kommunal-
borgmästar-
befattning.

Ansökan om avsked från kommunalborgmästartjänst prövas av Kungl. Maj:t.

Kommunalborgmästare är skyldig att från sin befattning avgå.

a) vid fyllda 67 levnadsår, Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med avskedet anstå, därest och så länge befattningsinnehavaren prövas kunna i sin befattning på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna, dock icke längre än till fyllda 70 år;

b) där han träffats av olycksfall i tjänsten, som finnes för framtiden medföra oförmåga till tjänstgöring; samt

c) där han, utan att hava uppnått 67 levnadsår, under fem på var-

andra följande år i följd av sjukdom, vanförhet eller lyte varit ur stånd att tjänstgöra och finnes vara för framtiden till tjänstgöring oförmögen.

§ 19.

Kommunalborgmästaren är berättigad att vid avgång från sin befattning av staden åtnjuta pension, därest han icke förverkat befattning eller avgår utan att vara därtill skyldig.

Pension åt kommunalborgmästare.

Vid avgång från befattningen på grund av stadgandena i § 18 a) och b) utgår pensionen med lörens fulla belopp.

Vid afgang från befattningen av annan anledning utgår pensionen med så stor del av lören, som motsvarar förhållandet mellan antalet tjänst-år och trettio, dock högst med lörens fulla belopp, varvid skall iakttagas, att pensionen vid avgång av anledning, som i § 18 c) sägs, ej i något fall må understiga tre fjärdedelar av lören.

Om semester och annan ledighet samt om stadsstyrelsens tjänsteförhållanden i övrigt.

§ 20.

Kommunalborgmästaren äger årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålen behöriga gång, med bibehållande av sina avlöningsförmåner oavkortade, åtnjuta en och en halv månads semester å tid, som av länsstyrelsen efter stadsstyrelsens hörande fastställles.

Kommunalborgmästares semester.

§ 21.

Annan ledighet än semester äger stadsstyrelsen själv bevilja sina ledamöter, kommunalborgmästaren dock högst en vecka varje gång. Å länsstyrelsen ankommer att efter stadsstyrelsens och drätselkammarens hörande bevilja kommunalborgmästaren längre tjänstledighet.

Annan ledighet än semester.

Vid tjänstledighet på grund av sjukdom är kommunalborgmästaren berättigad att uppbära hela lören. Vid annan ledighet, som i denna paragraf sägs, är han pliktig att utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så stor del av lören, som erfordras för befattningens uppehållande eller eljest av länsstyrelsen efter stadsstyrelsens hörande prövas skäligt.

§ 22.

Mom 1. Varder kommunalborgmästartjänst ledig, eller åtnjuter kommunalborgmästaren tjänstledighet under längre tid än en vecka, eller

Vikarie för kommunalborgmästare.

utövar han av annan anledning ej sin befattning, ankommer å länsstyrelsen att efter stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens hörande förordna om befattningens uppehållande, intill dess ordinarie innehavare blivit tillsatt eller kommunalborgmästaren återinträtt i tjänst.

Mom. 2. Vid sådan tjänstledighet för kommunalborgmästare, som enligt § 21 här ovan stadsstyrelsen äger bevilja, eller vid tillfälligt förfall skall kommunalborgmästarens befattning uppehållas av den till tjänstär äldste kommunalrådmannen eller, om kommunalrådmännen hava lika tjänst-ålder, den till levnadsåldern äldste av dem.

Mom 3. Om vikarie för kommunalborgmästare i dennes egenskap av polischef gäller vad härom nedan i § 39 stadgas.

§ 23.

*Förbud mot
- bisysslor.*

Kommunalborgmästaren må icke, utan särskilt medgivande av länsstyrelsen efter stadsfullmäktiges hörande, innehava annan allmän eller enskild tjänst. Ej heller må kommunalborgmästaren sysselsätta sig med enskilda uppdrag av den beskaffenhet eller omfattning, att de kunna inverka hinderligt på kommunalborgmästartjänstens utövning.

Utän hinder av vad sålunda stadgats må kommunalborgmästaren tillika vara notarius publicus.

§ 24.

Jäv.

I fråga om jäv mot ledamot av stadsstyrelse gäller vad om jäv mot domare är stadgat.

§ 25.

*Stadsstyrel-
sens tjänste-
biträden.*

Frågor om vilka tjänstebiträden stadsstyrelsen skall hava till sitt förfogande, så ock om deras avlöning samt om anslag till stadsstyrelsens övriga utgifter avgöras av stadsfullmäktige.

Stadsstyrelsen antager och entledigar sina tjänstebiträden.

§ 26.

*Skyldighet att
underkasta sig
förändrad
tjänstgöring.*

Kommunalborgmästaren samt stadsstyrelsens tjänstebiträden skola vara underkastade den förändrade tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en omorganisation av stadsstyrelsen kan varda i behörig ordning stadgad.

Om stadsstyrelsens sammanträden samt om sättet för ärendenas handläggning.

§ 27.

Stadsstyrelsen sammanträder å därför bestämt rum minst en gång i månaden å dag och tid, som i slutet av varje år för det nästkommande av styrelsen utsätts, samt i övrigt efter kommunalborgmästarens kallelse så ofta det erfordras. *Tiden för stadsstyrelsens sammanträden.*

Underrättelse om de ordinarie sammanträdena skall i början av varje år införas i den eller de i staden utkommande tidningar, där kallelse till allmän rådstuga intages, samt anslås å yttre dörren till stadsstyrelsens lokal.

§ 28.

Ärende, som tillhör stadsstyrelsens samfällda handläggning, må ej till avgörande företagas, med mindre styrelsen är fulltaligt samlad. *Beslutförhet.*

Vid omröstning skall den mening vara stadsstyrelsens beslut, som efter jämkning, där sådan erfordras och kan ske, omfattas av flertalet. Har var och en sin särskilda mening, skall kommunalborgmästarens gälla. *Omröstning.*

§ 29.

Mom. 1. Kommunalborgmästaren skall mottaga till stadsstyrelsen inkommande handlingar samt tillse, att desamma vederbörligen antecknas i särskilt diarium, vari jämväl i varje ärende vidtagna åtgärder skola i kort-het angivas. *Diarium.*

Mom. 2. Kommunalborgmästaren är ansvarig för protokollets ordentliga förande vid stadsstyrelsens sammanträden. I protokollet skola jämte anteckning om närvarande ledamöter upptagas de ärenden, som förekomma till handläggning, samt därvid fattade beslut. Önskar ledamot i protokollet angiva sin särskilda mening jämte skälen för denna, skall densamma, skriftligen avfattad, avlämnas senast vid protokollets justering. *Protokoll.*

Protokollet skall justeras senast vid nästföljande sammanträde.

Protokoll och diarium må, i den mån så finnes lämpligen kunna ske, föras gemensamt.

Mom. 3. Kommunalborgmästaren skall ombesörja stadsstyrelsens skriftväxling samt underteckna alla från stadsstyrelsen utgående expeditioner. *Expeditioner.* Koncept till eller kopior av styrelsens skrivelser skola härvid införas i särskild brevbok, där icke skrivelsens innehåll med nödig fullständighet framgår av diariet.

Lösen.

Mom 4. Kommunalborgmästaren är berättigad att för stadsstyrelsens expeditioner åtnjuta lösen, där sådan författningsenligt må utgå.

§ 30.

Ärendenas
beredning.

Kommunalborgmästaren åligger att till föredragning bereda de ärenden, som ankomma på stadsstyrelsens samfällda handläggning, i den mån denna beredning icke uppdragits åt annan ledamot eller tjänsteman hos styrelsen, samt att tillse, att besluten behörigen verkställas.

§ 31.

Kommunal-
borgmästa-
rens mottag-
ningstid.

Kommunalborgmästaren skall, där han icke är av andra tjänstegör-
mål hindrad, varje söckendag å tid, som genom anslag kungöres, vara för
allmänheten tillgänglig å stadsstyrelsens lokal.

§ 32.

Uppdelning
av stadssty-
relsens beslu-
tanderätt.

De till stadsstyrelsens handläggning hörande ärenden avgöras antingen
av stadsstyrelsen samfällt eller av kommunalborgmästaren ensam, denne
dock obetaget att, därest han så finner nödigt, till samfälld prövning hän-
skjuta jämväl sådant å stadsstyrelsen ankommande ärende, som tillhör hans
självständiga beslutanderätt.

§ 33.

Ärenden till-
hörande stads-
styrelsens sam-
fällda beslu-
tanderätt.

Stadsstyrelsens beslutanderätt utövas samfällt i frågor angående
utfärdande, ändring eller upphävande av kommunalstadgar och andra
allmänna föreskrifter, avsedda att inom staden tillämpas;
hållande av allmän rådstuga;
förrättande av val;
anmärkning mot debiterings- och uppbördslängd;
övervakande att de av stadsfullmäktige lagenligt fattade beslut bringas
till verkställighet samt vägran av handräckning härutinnan, då verkställig-
het jämlikt förordningen om kommunalstyrelse i stad ej får ske;
förslag till stadens utgifts- och inkomststat;
yttranden i anledning av besvär över stadsstyrelsens eller annan kom-
munal myndighets åtgärd eller beslut;
organisationen av polisväsendet, däri inbegripet grunderna för perso-

nalens anställning, befordran, avsked och bestraffning samt för dess tjänstgöring (instruktion och arbetsordning);

tillsättning av tjänster, ådömande av annan bestraffning än varning, avsked;

val av ledamot i byggnadsnämnd och hälsovårdsnämnd, ävensom val till andra kommunala förtroendeposter i den mån sådant val ankommer å stadsstyrelsen;

samt i allmänhet ärenden av större vikt eller principiell innebörd.

Ärenden, vilka stadsstyrelsen jämlikt gällande författningar angående försäljning av rusdrycker, tillagade alkoholfria drycker samt svagdricka har att handlägga, tillhöra stadsstyrelsens samfällda beslutanderätt, dock att kommunalborgmästaren ensam må besluta, då fråga är om tillfälliga förfoganden, särskilt sådana, som stå i omedelbart samband med anmälan eller tillstånd jämlikt § 13 ordningsstadgan för rikets städer.

§ 34.

Stadsstyrelsens beslutanderätt utövas av kommunalborgmästaren ensam i alla andra frågor än dem, som enligt § 33 ankomma å stadsstyrelsen samfält, och särskilt i sådana, som angå den löpande förvaltningen eller avse tillämpning av allmänna föreskrifter å särskilda fall, ävensom i andra ärenden av natur att påkalla ett omedelbart avgörande.

Ärenden tillhörande kommunalborgmästarens beslutanderätt.

Om stadsstyrelsens befattning med kommunalförvaltningen.

§ 35.

Stadsstyrelsens inseende över den kommunala förvaltningen utövas närmast av kommunalborgmästaren.

I detta hänseende åligger det kommunalborgmästaren särskilt

att närvara vid stadsfullmäktiges och drätselkammarens samt, där så ske kan, jämväl de övriga för särskilda ändamål tillsatta styrelsernas sammanträden, med rätt att deltaga i överläggningarna och därvid framställa yrkanden samt att få sin särskilda mening till protokollet antecknad;

att tillse, att alla på stadsfullmäktiges eller de särskilda förvaltningsstyrelsernas prövning beroende ärenden vederbörligen beredas och föredragas;

att öva tillsyn över de kommunala myndigheternas brevväxling, över diariers, protokolls och brevböckers ordentliga förande samt över vården av stadens arkiv och handlingar;

Stadsstyrelsens inseende över kommunalförvaltningen.

att vid utövningen av sin befattning fästa vederbörandes uppmärksamhet på vad lag och författning bjuda;

samt att i allmänhet med uppmärksamhet följa förvaltningens gång och utan tidsutdräkt vidtaga de åtgärder samt lämna de upplysningar och råd, som han härvid kan finna nödiga.

§ 36.

Kommunalborgmästarens befattning med stadens ombudsmannagöromål.

Det åligger kommunalborgmästaren att, efter anmodan av stadsfullmäktige, drätselkammaren eller annan förvaltningsstyrelse, verkställa utredning företrädesvis i ärenden av rättslig natur, uppsätta förslag till kontrakt och andra rättsliga handlingar, föra stadens talan inför domstol och andra myndigheter samt i allmänhet övervaka, att kommunens rättigheter behörigen iakttagas.

§ 37.

Kommunalborgmästarens befattning med drätselkammarens kansligöromål.

Kommunalborgmästaren må, där ej hinder möter på grund av hans övriga tjänsteåligganden, efter drätselkammarens anmodan mot särskilt arvode övertaga förandet av drätselkammarens diarium och protokoll samt ombesörja dess skriftväxling.

§ 38.

Förvaltningsmyndigheternas skyldigheter gentemot stadsstyrelsen.

I syfte att underlätta stadsstyrelsens inseende över kommunalförvaltningen åligger det vederbörande förvaltningsmyndigheter och deras tjänstemän att i god tid underrätta kommunalborgmästaren om förestående sammanträden och om de ärenden, som därvid skola förekomma; samt att efter kommunalborgmästarens anmodan ofördröjligen översända avskrifter av de vid sammanträdena förda protokoll ävensom tillhandahålla honom de övriga handlingar och upplysningar, som han kan finna erforderliga.

Om stadsstyrelsen såsom polismyndighet.

§ 39.

Stadens polis.

Det allmänna inseendet över stadens polis utövas av stadsstyrelsen. Chefskapet över polispersonalen tillkommer kommunalborgmästaren.

Å länsstyrelsen ankommer att vid förfall för kommunalborgmästaren förordna annan lämplig person att uppehålla befattningen såsom polischef.

Om besvär över stadsstyrelsens beslut.

§ 40.

Besvär över stadsstyrelsens beslut må anföras på det sätt och i den ordning, som stadgas i avseende å överklagande av magistrats beslut. *Besvär.*

Om ändring av stadsstyrelsens reglemente.

§ 41.

Väckes fråga om nytt reglemente för stadsstyrelsen eller om ändring i sådant reglemente, ankomme å stadsfullmäktige att därom göra framställning hos Kungl. Maj:t, som i ärendet beslutar, i fråga om ändring av de i §§ 2—17, 24, 32—34, 39 och 40 här ovan meddelade bestämmelser dock först efter riksdagens hörande. *Reglementets konstitutiva delar.*

Förslag

till

Reglemente för stadsstyrelse utan kommunalborgmästare

Om stadsstyrelsens sammansättning och val.

§ 1.

*Stadsstyrel-
sens samman-
sättning.*

Mom. 1. Stadsstyrelsen består av en ordförande och två bisittare jämte tre suppleanter.

*Val av leda-
möter i stads-
styrelsen.*

Mom. 2. Stadsstyrelse väljes för en tid av fyra år av stadsfullmäktige.

Sådant val skall ske proportionellt på sätt därom är särskilt stadgat, därest sådant äskas av minst så många väljande, som motsvara det tal, vilket erhålles, om samtliga väljandes antal delas med det antal personer, valet avser, ökat med 1.

Vid valet skall, där det ej sker proportionellt, ordningen mellan suppleanterna särskilt bestämmas.

Å länsstyrelsen ankommer att bland stadsstyrelsens ledamöter utse ordförande.

Avgår ledamot före den bestämda tjänstgöringstidens utgång, skall länsstyrelsen till ordinarie ledamot inkalla den suppleant, som onligt den mellan suppleanterna bestämda ordning är i tur att inträda.

§ 2.

*Obehörighets-
grunder.*

Ledamot eller suppleant i stadsstyrelse kan ej den vara, som icke uppnått tjugufem års ålder, ej heller:

- a) den, som icke råder över sig och sitt gods;
- b) den, som är förklarad ovärdig att i rikets tjänst vidare nyttjas eller eljest på grund av honom ådömd straffpåföljd icke må utöva allmän befattning eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft,

är dömd till straffpåföljd, varom sist förmåles, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket kan medföra sådan påföljd; samt

c) den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan.

Gift kvinna vare ej på den grund, att hon står under mannens målsmanskap, obehörig att utöva uppdrag, varom nu är fråga.

§ 3.

Den, som blivit vald till ledamot eller suppleant i stadsstyrelse, må kunna avsäga sig uppdraget: *Rätt till avsägelse.*

om han icke är boende i staden eller inom dess område;

om han är ämbets- eller tjänsteman och av sin befattning hindras att fullgöra uppdraget:

om han efter fyra års tjänstgöring såsom ledamot av stadsstyrelsen är i ordning att därifrån avgå;

om han uppnått sextio års ålder eller eljest uppgiver hinder, som av stadsfullmäktige godkännes.

Väljes kvinna till ledamot av eller suppleant i stadsstyrelse, äger hon när som helst avsäga sig uppdraget.

§ 4.

Stadsstyrelsens ledamöter eller suppleanter må icke under den tid de tillhöra styrelsen vara stadsfullmäktige. *Oförenlighet med stadsfullmäktiguppdrag.*

Om arvode, tjänstledighet samt om stadsstyrelsens tjänsteförhållanden i övrigt.

§ 5.

Stadsstyrelsens ordförande skall av staden åtnjuta årligt arvode med belopp, som av Kungl. Maj:t efter stadsfullmäktiges förslag fastställs. *Arvoden åt stadsstyrelsens ledamöter.*

Frågor om arvoden åt stadsstyrelsens övriga ledamöter avgöras av stadsfullmäktige.

§ 6.

Stadsstyrelsen äger själv bevilja sina ledamöter tjänstledighet, ordföranden dock högst en vecka. Å länsstyrelsen ankommer att efter stadsstyrelsens hörande bevilja ordföranden längre tjänstledighet, och är ordföranden därvid pliktig att till sin vikarie avstå så stor del av arvodet, som belöper å tiden för tjänstledigheten. *Tjänstledighet.*

§ 7.

Vikarie för
ordföranden.

Vid tjänstledighet eller tillfälligt förfall för ordföranden skall den till tjänstår äldste av de övriga ledamöterna eller, om dessa hava lika tjänstålder, den till levnadsåldern äldste av dem inträda som ordförande.

Om vikarie för ordföranden i dennes egenskap av polischef gäller vad härom nedan i § 20 stadgas.

§ 8.

Jäv.

I fråga om jäv mot ledamot av stadsstyrelse gäller vad om jäv mot domare är stadgat.

§ 9.

Stadsstyrel-
sens tjänste-
biträden.

Frågor om vilka tjänstebiträden stadsstyrelsen skall hava till sitt föfogande, så ock om deras avlöning samt om anslag till stadsstyrelsens övriga utgifter avgöras av stadsfullmäktige.

Stadsstyrelsen antager och entledigar sina tjänstebiträden. Dessa skola vara underkastade den förändrade tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en omorganisation av stadsstyrelsen kan varda i behörig ordning stadgad.

Om stadsstyrelsens sammanträden samt om sättet för ärendenas handläggning.

§ 10.

Tiden för
stadsstyrel-
sens samman-
träden.

Stadsstyrelsen sammanträder å därför bestämt rum minst en gång i månaden å dag och tid, som i slutet av varje år för det nästkommande av styrelsen utsätts, samt i övrigt efter ordförandens kallelse så ofta det erfordras.

Underrättelse om de ordinarie sammanträdena skall i början av varje år införas i den eller de i staden utkommande tidningar, där kallelse till allmän rådstuga intages, samt anslås å yttre dörren till stadsstyrelsens lokal.

§ 11.

Beakt. förhet.

Ärende, som tillhör stadsstyrelsens samfällda handläggning, må ej till avgörande företagas, med mindre styrelsen är fulltaligt samlad.

Omröstning.

Vid omröstning skall den mening vara stadsstyrelsens beslut, som efter jämkning, där sådan erfordras och kan ske, omfattas av flertalet. Har var och en sin särskilda mening, skall ordförandens gälla.

§ 12.

Mom. 1. Ordföranden skall mottaga till stadsstyrelsen inkommande handlingar samt tillse, att desamma vederbörligen antecknas i särskilt diarium, vari jämväl i varje ärende vidtagna åtgärder skola i korthet angivas.

Diarium.

Mom. 2. Ordföranden är ansvarig för protokollets ordentliga förande vid stadsstyrelsens sammanträden. I protokollet skola jämte anteckning om närvarande ledamöter upptagas de ärenden, som förekomma till handläggning, samt därvid fattade beslut. Önskar ledamot i protokollet angiva sin särskilda mening jämte skälen för denna, skall densamma, skriftligen avfattad, avlämnas senast vid protokollets justering.

Protokoll.

Protokollet skall justeras senast vid nästföljande sammanträde.

Protokoll och diarium må, i den mån så finnes lämpligen kunna ske, föras gemensamt.

Mom 3. Ordföranden skall ombesörja stadsstyrelsens skriftväxling samt underteckna alla från stadsstyrelsen utgående expeditioner. Koncept till eller kopior av styrelsens skrivelser skola härvid införas i särskild brevbok, där icke skrivelsens innehåll med nödig fullständighet framgår av diariet.

Expeditioner.

Mom. 4. Ordföranden är berättigad att för stadsstyrelsens expeditioner åtnjuta lösen, där sådan författningsenligt må utgå.

Lösen.

§ 13.

Ordföranden åligger att till föredragning bereda de ärenden, som ankomma på stadsstyrelsens samfällda handläggning, i den mån denna beredning icke uppdragits åt annan ledamot eller tjänsteman hos styrelsen, samt att tillse, att besluten behörigen verkställas.

Ärendenas beredning.

§ 14.

Ordföranden skall, där han icke är av andra tjänstegöromål hindrad, varje söckendag å tid och lokal, som genom anslag kungöras, vara för allmänheten tillgänglig.

Ordförandens mottagnings-tid.

§ 15.

De till stadsstyrelsens handläggning hörande ärenden avgöras antingen av stadsstyrelsen samfällt eller av ordföranden ensam, denne dock obetaget att, där han så finner nödigt, till samfälld prövning hänskjuta jämväl ärende, som tillhör hans självständiga beslutanderätt.

Uppdelning av stadsstyrelsens beslutanderätt.

§ 16.

Ärenden till-
hörande
stadsstyrel-
sens sam-
fällda beslu-
tanderätt.

Stadsstyrelsens beslutanderätt utövas samfällt i frågor angående utfärdande, ändring eller upphävande av kommunalstadgar och andra allmänna föreskrifter, avsedda att inom staden tillämpas;

hållande av allmän rådstuga;

förrättande av val;

anmärkning mot debiterings- och uppbördslängd;

överbakande att de av allmänna rådstugan eller stadsfullmäktige lagenligt fattade beslut bringas till verkställighet samt vägran av handräckning härutinnan, då verkställighet jämlikt förordningen om kommunalstyrelse i stad ej får ske;

förslag till stadens utgifts- och inkomststat;

yttranden i anledning av besvär över stadsstyrelsens eller annan kommunal myndighets åtgärd eller beslut;

organisationen av polisväsendet, däri inbegripet grunderna för personalens anställning, befordran, avsked och bestraffning samt för dess tjänstgöring (instruktion och arbetsordning);

tillsättning av tjänster, ådömande av annan bestraffning än varning, avsked;

val av ledamot i byggnadsnämnd och hälsovårdsnämnd, ävensom val till andra kommunala förtroendeposter, i den mån sådant val ankommer å stadsstyrelsen;

samt i allmänhet ärenden av större vikt eller principiell innebörd.

Ärenden, vilka stadsstyrelsen jämlikt gällande författningar angående försäljning av rusdrycker, tillagade alkoholfria drycker samt svagdricka har att handlägga, tillhöra stadsstyrelsens samfällda beslutanderätt, dock att ordföranden ensam må besluta, då fråga är om tillfälliga förfoganden, särskilt sådana, som stå i omedelbart samband med anmälan eller tillstånd jämlikt § 13 ordningsstadgan för rikets städer.

§ 17.

Ärenden till-
hörande ord-
förandens be-
slutanderätt.

Stadsstyrelsens beslutanderätt utövas av ordföranden ensam i alla andra frågor än dem, som enligt § 16 ankomma å stadsstyrelsen samfällt, och särskilt i sådana, som angå den löpande förvaltningen eller avse tillämpning av allmänna föreskrifter å särskilda fall, ävensom i andra ärenden av natur att påkalla ett omedelbart avgörande.

Om stadsstyrelsens befattning med kommunalförvaltningen.

§ 18.

Stadsstyrelsens inseende över den kommunala förvaltningen utövas närmast av ordföranden.

*Stadsstyrel-
sens inseende
över kom-
munalför-
valtningen.*

I detta hänseende åligger det ordföranden särskilt

att närvara vid stadsfullmäktiges och drätselkammarens samt, där så ske kan, jämväl de övriga för särskilda ändamål tillsatta styrelsernas sammanträden, med rätt att deltaga i överläggningarna och därvid framställa yrkanden samt att få sin särskilda mening till protokollet antecknad;

att tillse, att alla på stadsfullmäktiges eller de särskilda förvaltningsstyrelsernas prövning beroende ärenden vederbörligen beredas och föredragas;

att öva tillsyn över de kommunala myndigheternas brevväxling, över diariers, protokolls och brevböckers ordentliga förande samt över vården av stadens arkiv och handlingar;

att vid utövningen av sin befattning fästa vederbörandes uppmärksamhet på vad lag och författning bjuda;

samt att i allmänhet med uppmärksamhet följa förvaltningens gång och utan tidsutdräkt vidtaga de åtgärder samt lämna de upplysningar och råd, som han härvid kan finna nödiga.

§ 19.

I syfte att underlätta stadsstyrelsens inseende över kommunalförvaltningen åligger det vederbörande förvaltningsmyndigheter och deras tjänstemän

*Förvaltnings-
myndigheter-
nas skyldig-
heter gentemot
stadsstyrelsen*

att i god tid underrätta stadsstyrelsens ordförande om förestående sammanträden och om de ärenden, som därvid skola förekomma;

samt att efter ordförandens anmodan ofördröjligen översända avskrifter av de vid sammanträdena förda protokoll ävensom tillhanda-hålla honom de övriga handlingar och upplysningar, som han kan finna erforderliga.

Om stadsstyrelsen som polismyndighet.

§ 20.

Stadsstyrelsen såsom polismyndighet.

Det allmänna inseendet över stadens polis utövas av stadsstyrelsen. Chefskapet över polispersonalen tillkommer ordföranden.

Å länsstyrelsen ankommer att vid förfall för ordföranden förordna annan lämplig person att uppehålla befattningen såsom polischef.

Om besvär över stadsstyrelsens beslut.

§ 21.

Besvär över stadsstyrelsens beslut.

Besvär över stadsstyrelsens beslut må anföras på det sätt och i den ordning, som stadgats i avseende å överklagande av magistrats beslut.

Om ändring av stadsstyrelsens reglemente.

§ 22.

Reglementets konstitutiva delar.

Väckes fråga om nytt reglemente för stadsstyrelsen eller om ändring i sådant reglemente, ankomme å stadsfullmäktige att därom göra framställning hos Kungl. Maj:t, som i ärendet beslutar, i fråga om ändring, av de i § 1 mom. 2, §§ 2—5, 8, 15—17, 20 och 21 här ovan meddelade bestämmelser dock först efter riksdagens hörande.

Förslag

till

Reglemente för stadsstyrelse med kommunalborgmästare och lagfaren kommunalrådman.

Om stadsstyrelsens sammansättning.

§ 1.

Stadsstyrelsen består av en kommunalborgmästare såsom ordförande, en lagfaren kommunalrådman och två icke lagfarna kommunalrådmän jämte två suppleanter för de senare.

Stadsstyrelsens ledamöter.

§ 2.

Icke lagfaren kommunalrådman eller suppleant för sådan kan ej den vara, som icke uppnått tjugufem års ålder, ej heller:

Obehörighetsgrunder.

- a) den, som icke råder över sig och sitt gods;
- b) den, som är förklarad ovärdig att i rikets tjänst vidare nyttjas eller eljest på grund av honom ådömd straffpåföljd icke må utöva allmän befattning eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till straffpåföljd, varom sist förmäles, eller den, som är ställd under framtiden för brott, vilket kan medföra sådan påföljd; samt
- c) den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan.

Gift kvinna må ej på den grund, att hon står under mannens målsmanskap, anses obehörig att vara kommunalrådman eller suppleant för sådan.

§ 3.

Kommunalborgmästare och lagfaren kommunalrådman skola hava avlagt sådan examen, som berättigar till inträde i rättegångsverken, dock att till kommunalborgmästare jämväl må utses person, som under längre

Kompetensvillkor.

tids utövande av allmän befattning ådagalagt sådan insikt och skicklighet, som Kungl. Maj:t på framställning av stadsfullmäktige prövar innebära kompetens till borgmästarbefattning, varom här är fråga.

§ 4.

Rätt till av-
sägelse.

Den, som blivit vald till icke lagfaren kommunalrådman eller suppleant för sådan, må kunna avsäga sig uppdraget:

om han icke är boende i staden eller inom dess område;

om han är ämbets- eller tjänsteman och av sin befattning hindras att fullgöra uppdraget;

om han efter fyra års tjänstgöring såsom rådman är i ordning att avgå;

om han uppnått sextio års ålder eller eljest uppger hinder, som av stadsfullmäktige godkännes.

Väljes kvinna till icke lagfaren kommunalrådman eller suppleant för sådan, äger hon när som helst avsäga sig uppdraget.

§ 5.

Oförentlighet
med stadsfull-
mäktigupp-
drag.

Stadsstyrelsens ledamöter och suppleanter må icke under den tid de tillhöra styrelsen vara stadsfullmäktige.

Om val av kommunalborgmästare och kommunalrådmän.

§ 6.

Ledigförkla-
rande av
tjänst.

Då kommunalborgmästare eller lagfaren kommunalrådman skall tillsättas, förelägge länsstyrelsen genom anslag och kungörelse i allmänna tidningarna sökande att inom trettio dagar från kungörandet till länsstyrelsen ingiva sina ansökningshandlingar. Efter denna tids förlopp skall länsstyrelsen överlämna ansökningshandlingarna till stadsstyrelsen.

Innan val för upprättande av förslag till kommunalborgmästartjänst äger rum, skall stadsstyrelsen lämna stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande över de sökandes lämplighet för tjänsten.

§ 7.

Utlysande av
kommunal-
borgmästar-
val.

Val för upprättande av förslag till kommunalborgmästartjänst sker genom samfällad omröstning av stadens vid allmän rådstuga röstberättigade invånare inför stadsstyrelsen, som härvid äger att anlita erforderliga biträden.

Kungörelse om valet skall av stadsstyrelsen minst fjorton dagar förut offentligt anslås och införas i den eller de i staden utkommande tidningar, där kallelse till allmän rådstuga intages.

I kungörelsen om valet skall uppgift lämnas å de sökandes namn samt tillika meddelas, varest ansökningshandlingarna tillandahållas valmännen.

Valet skall utsättas till sådan tid och anordnas på sådant sätt, att såvitt möjligt samtliga röstberättigade utan svårighet bliva i tillfälle att deltaga i detsamma.

För valet utgör staden en valkrets, vilken dock, där så i och för rösternas uppsamlande kräves, skall av stadsstyrelsen uppdelas i lämpligt antal valdistrikt.

Valdistrikt.

Vid valet lände gällande kommunala röstlängd till efterrättelse.

Röstlängd.

Rösträtt må utövas endast av den röstberättigade personligen.

§ 8.

Valet sker med slutna sedlar av den beskaffenhet, som för stadsfullmäktigval är föreskriven.

Valsedel.

Valsedel, som ej må förses med partibeteckning, skall innehålla namn å en, två eller tre till erhållande av tjänsten behöriga personer. Namnen skola å valsedeln uppföras i en följd, det ena under det andra. Upptager valsedel namn å någon, som är obehörig eller framgår i avseende å något där förekommande namn ej fullt otvetydigt, vem som därmed åsyftas, anses sådant namn såsom obefintligt. Äro å valsedel upptagna flera behöriga personer än tre, anses de sista övertaliga namnen såsom obefintliga.

Om sättet för omröstningens verkställande gäller i övrigt i tillämpliga delar vad om stadsfullmäktigval är stadgat.

§ 9.

För besättande av vart och ett av de tre förslagsrummen skall särskild sammanräkning av valsedlarna ske.

Sammanräkning.

Vid första sammanräkningen gäller varje valsedel såsom hel röst för det första, såsom halv röst för det andra och såsom tredjedels röst för det tredje å densamma upptagna namnet. Det namn, som fått högsta röstetalet, erhåller första förslagsrummet.

Vid andra sammanräkningen gäller valsedel, vilken icke upptager det namn, som erhållit första förslagsrummet, på det sätt, som för första

sammanräkningen stadgats. Valsedel, vilken innehåller det namn, som uppförts i första förslagsrummet, gäller såsom halv röst för det första och såsom tredjedels röst för det andra av de återstående namnen. Det namn, som vid sammanräkningen fått högsta röstetalet, erhåller andra förslagsrummet.

Vid tredje sammanräkningen gäller valsedel, som icke upptager något av de redan på förslag uppförda namnen, på det sätt, som för första sammanräkningen stadgats. Valsedel, som upptager ett av dessa namn, gäller såsom halv röst för det första och såsom tredjedels röst för det andra av de återstående namnen. Valsedel, som upptager båda de uppförda namnen, gäller såsom tredjedels röst för det återstående namnet. Det namn, som vid den tredje sammanräkningen fått högsta röstetalet, erhåller det tredje förslagsrummet.

Mellan lika röstetal skiljes genom lottning.

§ 10.

*Valsedlarnas
förvarande.*

De avgivna valsedlarna skola inläggas under försegling och förvaras, till dess valet vunnit laga kraft; överklagas valet, insändas valsedlarna till länsstyrelsen.

§ 11.

*Tillkännagi-
vande av val-
resultatet.*

Å tid och plats, som meddelas i kungörelsen om valet, skall valets utgång med behörig besvärshänvisning offentligen tillkännagivas genom uppläsning av det vid rösternas sammanräknande förda protokoll. Med denna uppläsning är valförrättningen avslutad.

§ 12.

*Besvär över
valet.*

Besvär över valet må anföras och fullföljas i den ordning, som för besvär över allmänna rådstugans beslut är stadgad.

§ 13.

*Särskilda
föreskrifter
rörande val
av kommunal-
borgmästare.*

Särskilda föreskrifter för valet utöver vad detta reglemente innehåller äger länsstyrelsen meddela.

§ 14.

Sedan valet ägt rum, skall det genom detsamma upprättade förslaget jämte tillhörande handlingar av länsstyrelsen med eget yttrande insändas till Kungl. Maj:t.

Kommunalborgmästarens tillsättning.

Kommunalborgmästare tillsättes av Kungl. Maj:t medelst fullmakt.

§ 15.

Med val för besättande av ledigvorden kommunalborgmästartjänst må, där stadsfullmäktige så besluta, anstå under en tid av högst tre år.

Anstånd med besättande av ledig kommunalborgmästartjänst.

§ 16.

Mom. 1. Lagfaren kommunalrådman utses av stadsfullmäktige. Fullmakt för honom utfärdas av länsstyrelsen.

Val av kommunalrådman.

Mom. 2. Icke lagfarna kommunalrådmän jämte suppleanter för dem väljas av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Valet skall ske proportionellt på sätt därom är särskilt stadgat, därest sådant äskas av minst så många väljande, som motsvara det tal, vilket erhålles, om samtliga väljandes antal delas med det antal personer, valet avser, ökat med 1.

Vid valet skall, där det ej sker proportionellt, ordningen mellan suppleanterna särskilt bestämmas.

Vid icke lagfaren kommunalrådmans avgång före den bestämda tjänstgöringstidens utgång skall kommunalborgmästaren till ordinarie sådan rådmann inkalla den suppleant, som enligt den mellan suppleanterna bestämda ordning är i tur att inträda.

Förordnande för icke lagfaren kommunalrådman utfärdas av länsstyrelsen.

Om avlöning, avsked och pension.

§ 17.

Kommunalborgmästaren och lagfarna kommunalrådmannen skola av staden åtnjuta årlig avlöning med belopp, som av Kungl. Maj:t efter stadsfullmäktiges förslag fastställas. Härav skola två tredjedelar betraktas som lön och återstoden som tjänstgöringspenningar.

Avlöning.

Frågor om arvoden åt de icke lagfarna kommunalrådmännen avgöras av stadsfullmäktige.

§ 18.

Avsked.

Ansökan om avsked från kommunalborgmästartjänst prövas av Kungl. Maj:t.

Innehavare av sådan tjänst är skyldig att avgå

a) vid fyllda 67 levnadsår, Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med avskedet anstå, därest och så länge befattningsinnehavaren prövas kunna i sin befattning på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna, dock icke längre än till fyllda 70 år;

b) där han träffats av olycksfall i tjänsten, som finnes för framtiden medföra oförmåga till tjänstgöring; och

c) där han, utan att hava uppnått 67 levnadsår, under fem på varandra följande år i följd av sjukdom, vanförhet eller lyte varit ur stånd att tjänstgöra och finnes vara för framtiden till tjänstgöring oförmögen.

Vad här är stadgat om kommunalborgmästare, skall ock gälla beträffande lagfaren kommunalrådman, dock att den befattning, som i fråga om kommunalborgmästartjänst tillkommer Kungl. Maj:t, beträffande lagfaren kommunalrådmanstjänst utövas av länsstyrelsen.

§ 19.

Pension.

Kommunalborgmästaren och lagfarne kommunalrådmannen äro berättigade att vid avgång från befattningen åtnjuta pension av staden, därest de icke förverkat befattningen eller avgå utan att vara därtill skyldiga.

Vid avgång från befattningen på grund av stadgandena i § 18 a) och b) utgår pensionen med lörens fulla belopp.

Vid avgång från befattningen av annan anledning utgår pensionen med så stor del av lören, som motsvarar förhållandet mellan antalet tjänst-år och trettio, dock högst med lörens fulla belopp, varvid skall iakttagas, att pensionen vid avgång av anledning, som i § 18 c) sägs, ej i något fall må understiga tre fjärdedelar av lören.

Om semester och annan ledighet samt om stadsstyrelsens tjänsteförhållanden i öfrigt.

§ 20.

Semester.

Kommunalborgmästaren och lagfarne kommunalrådmannen äga årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, med bibehållande av sina avlöningsförmåner oavkortade, åtnjuta semester, vardera

under en och en halv månad, enligt fördelning, som av länsstyrelsen efter stadsstyrelsens hörande fastställes.

§ 21.

Annan ledighet än semester äger stadsstyrelsen själv bevilja sina ledamöter, kommunalborgmästaren dock högst fjorton dagar varje gång. Å länsstyrelsen ankommer att efter stadsstyrelsens och drätselkammarens hörande bevilja kommunalborgmästaren längre tjänstledighet.

Annan ledighet än semester.

Vid tjänstledighet på grund av sjukdom äro kommunalborgmästaren och lagfarne kommunalrådmannen berättigade att uppbära hela lönen. Vid annan ledighet, som i denna paragraf sägs, äro de pliktiga att utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så stor del av lönen, som erfordras för befattnings uppehållande eller eljest av länsstyrelsen efter stadsstyrelsens hörande prövas skäligt.

§ 22.

Mom. 1. Varder kommunalborgmästartjänst ledig, eller åtnjuter kommunalborgmästaren tjänstledighet under längre tid än fjorton dagar, eller utövar han av annan anledning ej sin befattning, ankommer å länsstyrelsen att efter stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens hörande förordna om befattnings uppehållande, intill dess ordinarie innehavare blivit tillsatt eller kommunalborgmästaren återinträtt i tjänst.

Vikarie.

Mom. 2. Vid sådan tjänstledighet, som enligt § 21 här ovan stadsstyrelsen äger bevilja, eller vid tillfälligt förfall skall kommunalborgmästarens befattning uppehållas av lagfarne kommunalrådmannen.

Mom. 3. Om vikarie för kommunalborgmästaren i dennes egenskap av polischef gäller vad härom nedan i § 43 stadgas.

Mom. 4. Vid förfall för lagfarne kommunalrådmannen skall hans befattning uppehållas av kommunalborgmästaren eller, där denne är hindrad, den som stadsstyrelsen därtill förordnar.

§ 23.

Kommunalborgmästaren och lagfarne kommunalrådmannen må icke, utan särskilt medgivande av länsstyrelsen efter stadsfullmäktiges hörande, innehava annan allmän eller enskild tjänst. Ej heller må kommunalborgmästaren sysselsätta sig med enskilda uppdrag av den beskaffenhet eller omfattning, att de kunna inverka hinderligt på tjänstens utövning.

Förbud mot bisysslor.

Utan hinder av vad sålunda stadgats må, där så finnes lämpligt, lagfarne kommunalrådmannen tillika vara stadsfogde.

§ 24.

Jäv.

I fråga om jäv mot ledamot av stadsstyrelse gäller vad om jäv mot domare är stadgat.

§ 25.

*Stadsstyrel-
sens tjänste-
biträden.*

Frågor om vilka tjänstebiträden stadsstyrelsen skall hava till sitt förfogande, så ock om deras avlöning samt om anslag till stadsstyrelsens övriga utgifter avgöras av stadsfullmäktige.

Stadsstyrelsen antager och entledigar sina tjänstebiträden.

§ 26.

*Skyldighet att
underkastasig
förändrad
tjänstgöring.*

Kommunalborgmästaren och lagfarne kommunalrådmannen ävensom stadsstyrelsens tjänstebiträden skola vara underkastade den förändrade tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en omorganisation av stadsstyrelsen kan varda i behörig ordning stadgad.

Om stadsstyrelsens sammanträden samt om sättet för ärendenas handläggning.

§ 27.

*Tiden för
stadsstyrel-
sens samman-
träden.*

Stadsstyrelsen sammanträder å därför bestämt rum minst två gånger i månaden å dag och tid, som i slutet av varje år för det nästkommande av stadsstyrelsen utsättas, samt i övrigt efter kommunalborgmästarens kallelse så ofta det erfordras.

Underrättelse om de ordinarie sammanträdena skall i början av varje år införas i den eller de i staden utkommande tidningar, där kallelse till allmän rådstuga intages, samt anslås å yttre dörren till stadsstyrelsens lokal.

§ 28.

Beslutförhet.

Ärende, som tillhör stadsstyrelsens samfällda handläggning, må ej till avgörande företagas, där ej minst tre av dess ledamöter äro tillstädes.

Omröstning.

Vid omröstning skall den mening vara stadsstyrelsens beslut, som efter jämkning, där sådan erfordras och kan ske, omfattas av flertalet.

Falla rösterna lika för skilda meningar, skall den gälla, som kommunalborgmästaren biträder.

§ 29.

Vid stadsstyrelsens sammanträden skall föras protokoll, upptagande, jämte anteckning om närvarande ledamöter, de ärenden som förekomma till handläggning och därvid fattade beslut. Önskar ledamot i protokollet ange sin särskilda mening jämte skälen för denna, skall densamma, skriftligen avfattad, avlämnas senast vid protokollets justering.

Protokoll.

Protokollet skall justeras senast vid nästföljande sammanträde.

Protokoll och diarium må, i den mån så finnes lämpligen kunna ske, föras gemensamt.

§ 30.

Såsom ordförande i stadsstyrelsen åligger det kommunalborgmästaren att vaka över ärendenas snabba och ordentliga handläggning;
att bereda och föredraga de ärenden, som ankomma på stadsstyrelsens samfällda prövning och ej tillhöra annan ledamots eller tjänstemans handläggning;
samt att tillse, att besluten behörigen verkställas.

Kommunal borgmästarens åligganden.

§ 31.

Mom. 1. Lagfarne kommunalrådmannen är stadsstyrelsens sekreterare
I denna egenskap åligger det honom
att mottaga till stadsstyrelsen inkommande handlingar och vederbörligen anteckna dem i särskilt diarium, vari jämväl i varje ärende vidtagna åtgärder skola i korthet angivas;
att föra stadsstyrelsens protokoll;
att uppsätta förslag till de utlåtanden, som skola av stadsstyrelsen avgivas;
att ombesörja stadsstyrelsens brevväxling samt från stadsstyrelsen utgående expeditioner;
att införa koncept till eller kopior av stadsstyrelsens skrivelser i särskild brevbok, där icke skrivelsens innehåll med nödig fullständighet framgår av diariet;
att föra handelsregistret, förteckningen över näringsidkare och andra

Lagfarne kommunalrådmannens åligganden.

register, som skola föras av stadsstyrelsen, samt ombesörja vad därmed äger sammanhang;

att uppsätta och expediera de statistiska uppgifter, som skola av stadsstyrelsen avgivas;

samt att vårda stadsstyrelsens arkiv och hålla förteckning över däri förvarade handlingar;

Mom. 2. Lagfarne kommunalrådmannen åligger vidare

att utöva den närmaste tillsynen över kronouppbörds-, mantalsskrivnings- och taxeringsväsendet;

att förrätta ekonomiska besiktningar å allmänna hus och byggnader;

att efter fördelning mellan samtliga kommunalrådmännen hålla syner och dylika förrättningar;

att vara notarius publicus;

samt att i allmänhet efter kommunalborgmästarens anvisning biträda vid de administrativa bestyr, som ankomma å stadsstyrelsen.

§ 32.

Överenskommelse om annan fördelning av ärenden.

Överenskommelse om annan fördelning av ärendena än den här ovan stadgade må med stadsstyrelsens bifall kunna träffas mellan vederbörande ledamöter, där sådan överenskommelse icke strider mot lag eller författning.

§ 33.

De icke lagfarna kommunalrådmännens ålägganden.

Mellan de icke lagfarna kommunalrådmännen må göromålen fördelas på sätt stadsstyrelsen finner lämpligt.

§ 34.

Mottagnings-tid.

Kommunalborgmästaren och lagfarne kommunalrådmannen skola, där de icke äro av andra tjänstegöromål hindrade, varje söckendag å tid, som genom anslag kungöres, vara för allmänheten tillgängliga å sina tjänsterum.

§ 35.

Lösen.

Ledamot av stadsstyrelsen är berättigad att för de expeditioner, som av honom utfärdas, åtnjuta författningenlig lösen.

§ 36.

För ombesörjande av de med kronouppbörden, bötesredogörelsen, mantalsskrivnings- och taxeringsväsendet sammanhängande göromål ävensom för upprättande av röstlängder skall finnas en kronokassör, för vilken stadsstyrelsen äger utfärda instruktion.

Kronokassör.

§ 37.

De till stadsstyrelsens handläggning hörande ärenden avgöras antingen av stadsstyrelsen samfällt eller av kommunalborgmästaren ensam, denne dock obetaget att, där han så finner nödigt, till samfällid prövning hänskjuta jämväl sådant å stadsstyrelsen ankommande ärende, som tillhör hans självständiga beslutanderätt.

*Uppdelning
av stadsstyrel-
sens beslutanderätt.*

§ 38.

Stadsstyrelsens beslutanderätt utövas samfällt i frågor angående utfärdande, ändring eller upphävande av kommunalstadgar och andra allmänna föreskrifter, avsedda att inom staden tillämpas;

*Ärenden till-
hörande stads-
styrelsens
samfällida be-
sütanderätt.*

hållande av allmän rådstuga;

förrättande av val;

anmärkning mot röstlängd eller mot debiterings- och uppbördslängd; övervakande att de av stadsfullmäktige lagenligt fattade beslut bringas till verkställighet samt vägran av handräckning härutinnan, då verkställighet jämlikt förordningen om kommunalstyrelse i stad ej får ske;

förslag till stadens utgifts- och inkomststat;

yttranden i anledning av besvär över stadsstyrelsens eller annan kommunal myndighets åtgärd eller beslut;

organisationen av stadsstyrelsen underlydande verk, däri inbegripet grunderna för tjänstepersonals anställning, befordran, avsked och bestraffning samt för dess tjänstgöring (instruktion och arbetsordning);

tillsättning av tjänster, ådömande av annan bestraffning än varning, avsked;

val av ledamot i byggnadsnämnd och hälsovårdsnämnd, ävensom val till andra kommunala förtroendeposter, i den mån sådant val ankommer å stadsstyrelsen;

samt i allmänhet ärenden av större vikt eller principiell innebörd.

Ärenden, vilka stadsstyrelsen jämlikt gällande författningar angående försäljning av rusdrycker, tillagade alkoholfria drycker samt svagdricka

har att handlägga, tillhöra stadsstyrelsens samfällda beslutanderätt, dock att kommunalborgmästaren ensam må besluta, då fråga är om tillfälliga förfoganden, särskilt sådana, som stå i omedelbart samband med anmälan eller tillstånd jämlikt § 13 ordningsstadgan för rikets städer.

§ 39.

Ärenden tillhörande kommunalborgmästarens beslutanderätt.

Stadsstyrelsens beslutanderätt utövas av kommunalborgmästaren ensam i alla andra frågor än dem, som enligt § 38 ankomma å stadsstyrelsen samfältt, och särskilt i sådana, som angå den löpande förvaltningen eller avse tillämpning av allmänna föreskrifter å särskilda fall, ävensom i andra ärenden av natur att påkalla ett omedelbart avgörande.

Om stadsstyrelsens befattning med kommunalförvaltningen.

§ 40.

Kommunalborgmästarens tillsyn över kommunalförvaltningen.

Stadsstyrelsens inseende över den kommunala förvaltningen utövas närmast av kommunalborgmästaren.

I detta hänseende åligger det kommunalborgmästaren särskilt att närvara vid stadsfullmäktiges och drätselkammarens samt, där så ske kan, jämväl de övriga för särskilda ändamål tillsatta styrelsernas sammanträden, med rätt att deltaga i överläggningarna och därvid framställa yrkanden samt att få sin särskilda mening till protokollet antecknad;

att tillse, att alla på stadsfullmäktiges eller de särskilda förvaltningsstyrelsernas prövning beroende ärenden vederbörligen beredas och föredragas;

att öva tillsyn över de kommunala myndigheternas brevväxling, över diariers, protokolls- och brevböckers ordentliga förande samt över vården av stadens arkiv och handlingar;

att vid utövningen av sin befattning fästa vederbörandes uppmärksamhet på vad lag och författning bjuda;

samt att i allmänhet med uppmärksamhet följa förvaltningens gång och utan tidsutdräkt vidtaga de åtgärder samt lämna de upplysningar och råd, som han härvid kan finna nödiga.

§ 41.

Kommunalborgmästarens befattning med stadens ombudsmanna göromål.

Det åligger kommunalborgmästaren att, efter anmodan av stadsfullmäktige, drätselkammaren eller annan förvaltningsstyrelse, verkställa utredning företrädesvis i ärenden av rättslig natur, uppsätta förslag till kon-

trakt och andra rättsliga handlingar, föra stadens talan inför domstol och andra myndigheter samt i allmänhet övervaka, att kommunens rättigheter behörigen iakttagas.

§ 42.

I syfte att underlätta stadsstyrelsens inseende över kommunalförvaltningen åligger det vederbörande förvaltningsmyndigheter och deras tjänstemän:

Förvaltningsmyndigheters skyldigheter gentemot stadsstyrelsen.

att i god tid underrätta kommunalborgmästaren om förestående sammanträden och om de ärenden, som därvid skola förekomma;

samt att efter kommunalborgmästarens anmodan ofördröjligen översända avskrifter av de vid sammanträdena förda protokoll ävensom tillhandahålla honom de övriga handlingar och upplysningar, som han kan finna erforderliga.

Om stadsstyrelsen såsom polismyndighet.

§ 43.

Det allmänna inseendet över stadens polis utövas av stadsstyrelsen. *Stadens polis.*

Chefskapet över polispersonalen tillkommer kommunalborgmästaren.

Å länsstyrelsen ankommer att vid förfall för kommunalborgmästaren förordna annan lämplig person att uppehålla befattningen såsom polischef.

Om besvär över stadsstyrelsens beslut.

§ 44.

Besvär över stadsstyrelsens beslut må anföras på det sätt och i den ordning, som stadgas i avseende å överklagande av magistrats beslut.

Besvär över stadsstyrelsens beslut.

Om ändring av stadsstyrelsens reglemente.

§ 45.

Väckes fråga om nytt reglemente för stadsstyrelsen eller om ändring i sådant reglemente, ankomme å stadsfullmäktige att därom göra framställning hos Kungl. Maj:t, som i ärendet beslutar, i fråga om ändring av de i §§ 2—17, 24, 37—39, 43 och 44 här ovan meddelade bestämmelser dock först efter riksdagens hörande.

Reglementets konstitutiva delar.

